

Status på Klynge Syds arbejde med Sundhedsaftalen

Foråret 2021

Indholdsfortegnelse

Forord	3
Rammen for samarbejdet	4
Sundhedsaftalen og pejlemærkerne	4
Klyngestyregruppen og driftsgruppen	5
Forbedringsprojekter og arbejdsgrupper – en metode til hurtige resultater	6
Økonomi er vigtigt, men må ikke hindre større sammenhæng	7
Styrket koordinering og kommunikation	8
Beskæftigelsesområdet – vi har en fælles målgruppe	8
Implementering af aftaler – et vigtigt fokus	8
Klynge Syds arbejde med Sundhedsaftalernes pejlemærker	9
Pejlemærke 1: Styrket samarbejde med fokus på kerneopgaven og sundhedstilbud tæt på borgerne	10
Pejlemærke 2: Bedre forløb og resultater med borgerne som aktive samarbejdspartner	11
Pejlemærke 3: Større lighed i sundhed	12
Pejlemærke 4: Øget mental sundhed og trivsel er grundlaget for gode leveår	13
Pejlemærke 5: Mindre rygning vil give flere gode leveår	14

Forord

Denne status har til formål at give et kort og enkelt overblik over arbejdet med sundhedsaftalens vision og pejlemærker i de himmerlandske kommuner, Aalborg Universitetshospital og Psykiatrien Nordjylland.

Det meste af 2020 og frem til nu har der stået COVID-19 på dagsorden. Det har præget arbejdet med sundhedsaftalen, og ikke alt, der var tiltænkt, er nået. Men vi er kommet langt med arbejdet, hvilket I kan læse mere om i denne status.

Tiden med COVID-19 har vist os, at samarbejde og tætte netværksrelationer gør det nemmere at rykke sammen, når det gælder og skabe gode sammenhængende løsninger for borgerne.

I Klynge Syd har vi et fælles udgangspunkt med Sundhedsaftalen, og dermed finder vi også de bedste løsninger for borgerne, sammen og på tværs. I Klynge Syd arbejdes der ud fra fire fælles værdier:

- Vi tager udgangspunkt i de mange ting, der virker
- Vi har fokus på de gode forløb og sammenhænge
- Vi søger inspiration fra andre klynger, regioner mv.
- Vi vil spille hinanden gode

Vi har forsøgt ud fra værdierne, den politiske klyngegruppens ønsker og Sundhedskoordinationsudvalgets implementeringsplan at sikre, at sundhedsaftalens vision lever og folder sig ud.

På vegne af Klyngestyregruppen

Lisbeth Kjær Lagoni og Søren Aalund

Det fælles formandskab for Klyngestyregruppen, Syd

Rammen for samarbejdet

Sundhedsaftalen og pejlemærkerne

Sundhedsaftalen er den politiske aftale i Nordjylland, der udgør den overordnede ramme for samarbejdet mellem kommuner, regionen og almen praksis - både på det somatiske og det psykiatriske område. Med aftalen påtager det samlede nordjyske sundhedsvæsen sig et ansvar for et samarbejde om at fremme befolkningens sundhed og skabe sammenhæng i indsatsen for den enkelte borger.

Sundhedsaftalen skal bidrage til at sikre sammenhæng og koordinering af de patientforløb, der går på tværs af sektorer. Den skal understøtte, at vi hver især og sammen kan løfte vores kerneopgaver på en måde, så borgerne oplever en sammenhængende indsats af høj, ensartet kvalitet og faglighed.

Med Sundhedsaftalen er ambitionen at udvikle sundhedsvæsenet på en måde, så borgerne oplever, der bliver taget udgangspunkt i deres behov og ressourcer, så den enkelte kan få et godt udbytte af sundhedsvæsenets ydelser.

Visionen er at øge nordjydernes sundhed, og at de oplever et sammenhængende og effektivt sundhedsvæsen, der er til for dem.

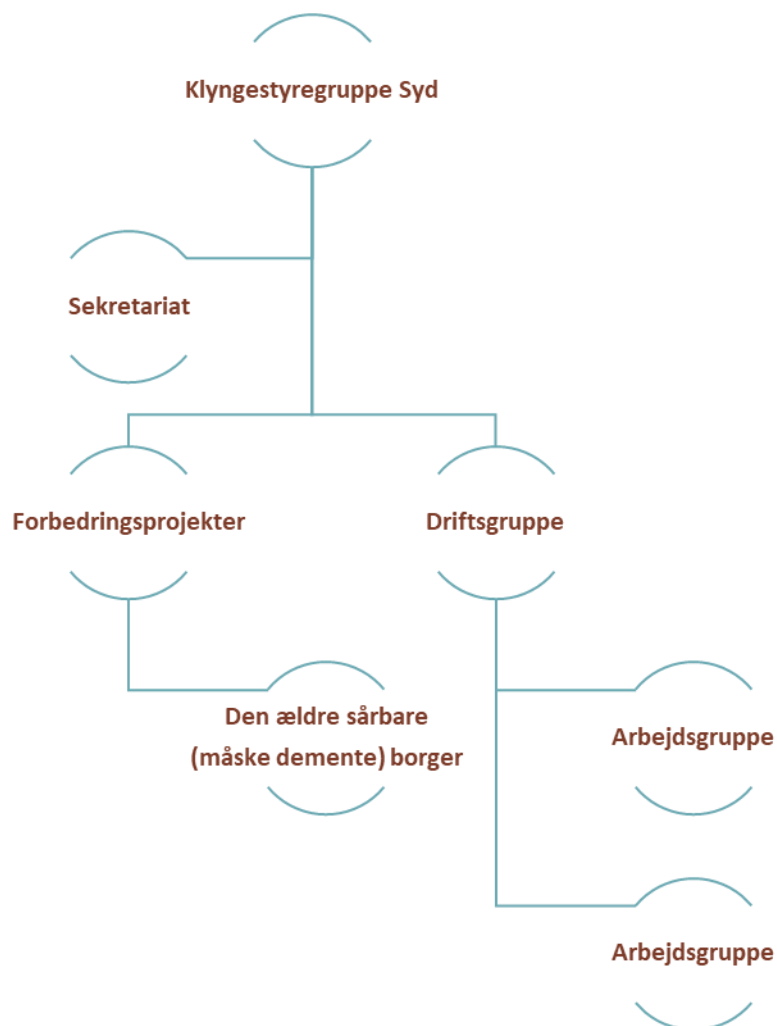
Til at understøtte arbejdet med visionen, arbejdes der med fem politiske pejlemærker:

- 1. Styrket samarbejde med fokus på kerneopgaver og sundhedstilbud tæt på borgerne**
 - 2. Bedre forløb og resultater med borgerne som aktive samarbejdspartner**
 - 3. Større lighed i sundhed**
 - 4. Øget mental sundhed og trivsel er grundlaget for gode leveår**
-

Klyngestyregruppen og driftsgruppen

Klyngestyregruppe Syd og dertilhørende driftsforum arbejder med de fem pejlemærker for sundhedsaftalen. Klyngestyregruppen er organiseret således, at der er et delt formandskab med formænd fra henholdsvis hospital og kommune. Der er valgt en smal styregruppe, hvor der alene sidder en direktør fra hver kommune, to fra hospitalet, to fra regionen og en fra PLO. Der afholdes årligt fire møder samt et 12-12 seminar, hvor også driftsgruppen og andre ledere inviteres til at deltage i dele af mødet.

Der er i Klynge Syd en driftsgruppe, som dækker både det somatiske og psykiatriske område. Driftsgruppen har delt formandskab bestående af en repræsentant fra somatisk hospital, psykiatrisk hospital og kommunerne. I driftsgruppen sidder to til tre repræsentanter fra hver part. Driftsgruppens primære opgave er at sikre, at [Den Tværsektorielle Grundaftale](#) er implementeret og at løse opgaver for klyngestyregruppen. Driftsgruppen skal også efter behov udvikle og understøtte nye tværsektorielle samarbejdsmetoder både fagligt, organisatorisk og teknologisk samt bidrage til at styrke akserne mellem hospitalsmatriklerne i Aalborg, Farsø og Hobro samt kommuner og almen praksis.

Forbedringsprojekter og arbejdsgrupper – en metode til hurtige resultater

Administrativt arbejdes der overordnet på to måder; 1) større forbedringsprojekter og 2) mindre arbejdsgrupper. Klyngestyregruppen udvælger et forbedringsprojekt, der skal afsøge forskellige løsningsmuligheder på en given udfordring og afprøve disse i mindre skala. Der udvælges først et nyt forbedringsprojekt, når det gamle er færdiggjort. De mindre arbejdsgrupper har fokus på at få en dialog om helt konkrete udfordringer eller iværksætte en ny fælles indsats.

Arbejdsgrupper/indsatser – en oversigt

- **Behandlingsansvar**
- **Indsats om at få udbredt kendskabet til den samordnede delirmodel**
- **Netværk omkring indsats til borger efter indlæggelse for blodprop i hjernen**
- **Ernæringsindsats på tværs**
- **Tværasektoriel audit – en måde at dække om sundhedsarbejderne fungerer, og hvor der er udfordringer**
- **Styregruppe for et samarbejde med Steno Diabetes Center**

Økonomi er vigtigt, men må ikke hindre større sammenhæng

I Klynge Syd er der stor interesse for det tværsektorielle samarbejde, og derfor er der enighed om, at økonomidiskussioner ikke må bremse afprøvningen af de gode idéer. Derfor er der administrativt aftalt en økonomimodel for Klynge Syd:

- Fordelingsnøglen er 40% til kommunerne (Rebild: 10%, Vesthimmerland: 15% og Mariagerfjord Kommune: 15%) samt 60% til Region Nordjylland (somatik og psykiatri).
- Pengene må ikke anvendes til frikøb af medarbejdere i egen sektor. Der er alene tale om midler til projektperioden. Finansiering i projektperioden er ikke stillingtagen til finansiering ved eventuelt efterfølgende idriftsætning.

Styrket koordinering og kommunikation

I Klynge Syd har vi fokus på koordinering og kommunikation, da erfaring viser, at der her kan gøres en forskel. Derfor er der blandt andet opstartet en dialog mellem kommunerne og regionen i forhold til Nyt Aalborg Universitetshospital, med fokus på arbejdsgange, ny teknologi og andre ændringers påvirkning af samarbejdet omkring den enkelte borger. Dette er med henblik på at sikre tidlig dialog om en evt. koordineret tværsektoriel opgaveflytning eller tilpasning af arbejdsgange.

Klynge Syd har valgt at drøfte både det psykiatriske og somatiske område sammen og i samme fora, hvilket har medvirket til mere samarbejde og større kendskab til hinandens arbejde, både internt i kommunerne og regionen, men også tværsektorielt.

Beskæftigelsesområdet – vi har en fælles målgruppe

En del af de borgere, som benytter indsatser aftalt i sundhedsaftaleregion, benytter også indsatser fra arbejdsmarkedsområdet. En arbejdsmarkedschef indgår organisatorisk i Klynge Syds driftsforum, så vi sammen kan styrke koordineringen og samarbejdet mellem sundheds- og beskæftigelsesområderne, til gavn for borgerne.

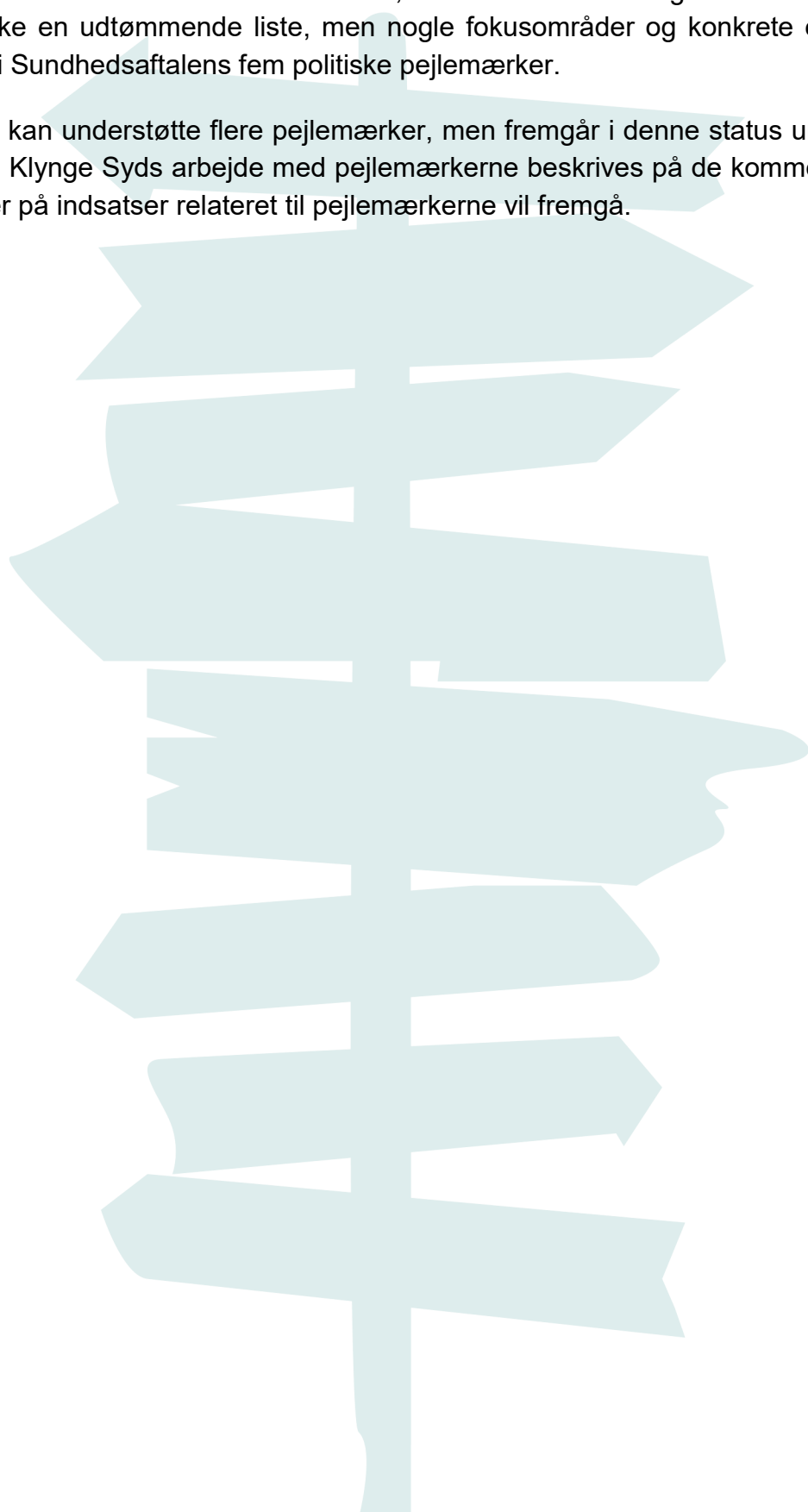
Implementering af aftaler – et vigtigt fokus

Der arbejdes i Klynge Syd primært med to metoder til at sikre opfølgning, foruden parternes eget ansvar for løbende at arbejde med samarbejdsaftalerne; 1) Det fællesregionale Dash Board og 2) Audit med udgangspunkt i konkrete borgerforløb. I Sundhedsaftalens fire nordjyske klynger arbejdes der med data via et fælles regionalt Dash Board. Dette opdateres løbende med ny data fra både kommuner, region og almen praksis, der har til formål at være et fælles udgangspunkt for overvågningen af data. Ligeledes afholder driftsgruppen løbende audits med udgangspunkt i konkrete borgerforløb, der har til formål at give læring og forbedringer i samarbejdet om Den Tværsektorielle Grundaftale.

Klynge Syds arbejde med Sundhedsaftalernes pejlemærker

I klyngen arbejdes der med en række indsatser, både tværsektorielt og hver for sig. Nedenstående er derfor ikke en udtømmende liste, men nogle fokusområder og konkrete eksempler, med udgangspunkt i Sundhedsaftalens fem politiske pejlemærker.

Flere indsatser kan understøtte flere pejlemærker, men fremgår i denne status under det primære pejlemærke. Klynge Syds arbejde med pejlemærkerne beskrives på de kommende sider, hvor også eksempler på indsatser relateret til pejlemærkerne vil fremgå.

Pejlemærke 1: Styrket samarbejde med fokus på kerneopgaven og sundhedstilbud tæt på borgerne

I relation til dette pejlemærke, er klyngens første forbedringsprojekt: "Forebyggelse af indlæggelser og genindlæggelser af den skrøbelige/kognitivt udfordrede patient". Formålet er forebyggelse af u hensigtsmæssige indlæggelser og genindlæggelser for den skrøbelige/kognitivt udfordrede patient, der bor i eget hjem eller midlertidige pladser.

Målgruppen er borgere, der opfylder tre til fire af nedenstående kriterier:

- Borgeren har en depression, delir, paranoide træk eller udadreagerende adfærd. Og/eller borgeren har ændret ernæringstilstand, faldtendens, blærebetændelse eller generelt påvirket helbredsmæssig tilstand.
- Borgerens sygdomsindsigt er påvirket, eller borgeren har mistet sin sygdomsindsigt. Der kan være påvirket hukommelse, koncentration, initiativ, orientering i tid og sted samt i egne personoplysninger.
- Borgeren har ingen pårørende/nære relationer/sparsomt netværk ELLER borgeren har et meget kompenserende netværk, som har gjort, at der har været sparsom kontakt til egen læge/kommunen.
- Borgerens egenomsorg/personlige hygiejne er ændret.

Der arbejdes med fire forbedringsideer i dette projekt:

- Telefonisk kontakt mellem hospitalslæge og praktiserende læge for drøftelse af borgers behandlingsplan m.m.
- Øget samarbejde ved udskrivelse af borgere tilhørende målgruppen
- Kommunikation ved indlæggelse af borger
- Øge antallet af henvisninger til hospitalets subakutte ambulante tider fra almen praksis, frem for indlæggelse af patienten

Eksempler på indsatser:

- **Virtuel stuegang på Aalborg Universitetshospital via matriklen i Hobro**
- **Brobyggerpsygeplejersker på hospitalet**
- **Virtuel stuegang på akutpladser i Rebild kommune**
- **Helbredstjek på virksomheder - et samarbejde mellem arbejdsmarked og sundhedsområdet i Mariagerfjord Kommune**

Pejlemærke 2: Bedre forløb og resultater med borgerne som aktive samarbejdspartner

I Klynge Syd er der stor opmærksomhed på at inddrage patienter og pårørende samt at få deres indspark og perspektiver på vores arbejde. Sundhedsaftalens Patientinddragelsesudvalg er repræsenteret i den Politiske Klynge. På de administrative niveauer er der skærpet opmærksomhed på inddragelse og samskabelse. I Klynge Syd er der et tværsektorielt samarbejde mellem Steno Diabetes Center Nord og kommunerne om diabetesindsatsen. Første fælles projekt bliver tidlig opsporing af borgere med type 2-diabetes. Formålet med det fælles projekt er, at den tidlige opsporing skal foregå ude på arbejdspladserne gennem helbredstjek af medarbejderne, som kommunerne tilbyder virksomhederne.

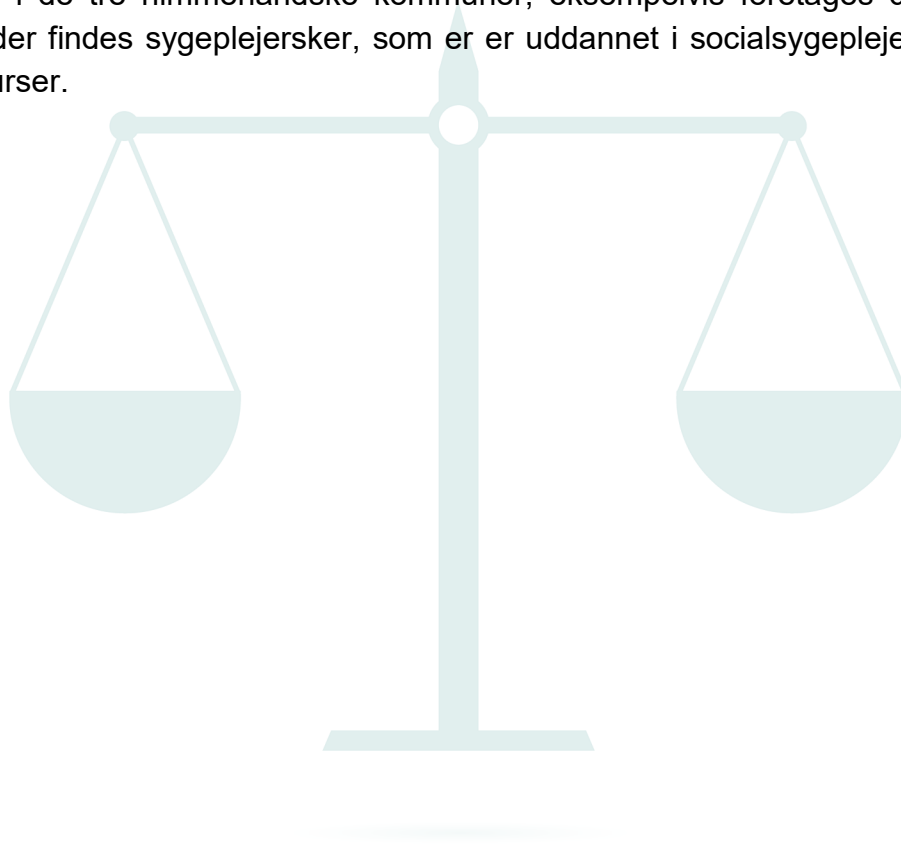

Eksempler på indsatser:

- Patientens team
- Tværsektorielt projekt omkring nedbringelse (forebyggelse) af tvang i Psykiatrien
- Genoptræningsplaner laves på baggrund af samarbejds møde med patient, pårørende og behandling
- Det tværsektorielle samarbejde mellem kommunerne og Steno Diabetes Center Nord

Pejlemærke 3: Større lighed i sundhed

Selvom klyngen endnu ikke har haft et selvstændigt fokus på dette pejlemærke, er der stadig blevet arbejdet med den større lighed i sundhed, dels i sammenhæng med indsatser under de øvrige pejlemærker, og dels kommunalt/regionalt. Der er på nuværende tidspunkt gang i en lang række indsatser i de tre himmerlandske kommuner, eksempelvis foretages der forebyggende hjemmebesøg, der findes sygeplejersker, som er uddannet i socialsygepleje og der udbydes *Lær at tackle* -kurser.

Eksempler på indsatser:

- Sundhedscafe for sårbare/hjemløse, hvor kommunen møder op ude i lokalområdet - Rebild Kommune
- Aktivitetskoordinator hjælper borgerne godt på vej efter endt forløb i rehabiliteringsenheden - Mariagerfjord Kommune
- "Bevæg dig for livet"- og "Idræt for sindet"-indsatser med fokus på motion for særligt sårbare - Vesthimmerlands Kommune
- Kompetencecenter for udsatte patienter - Aalborg Universitetshospital
- Screening for misbrugsproblematikker - Psykiatrien
- Samarbejde om og henvisning til Aktiv Patient og frivilligorganisationen Social Sundhed - Aalborg Universitetshospital

Pejlemærke 4: Øget mental sundhed og trivsel er grundlaget for gode leveår

Klynge Syd har et særligt fokus på børn og unges mentale sundhed og trivsel efter ønske fra den politiske klynge. Der er i klyngeregi blevet arbejdet med:

- At udbrede kendskabet til tilbud på tværs af sektorer og kommuner, så borgere får bedre forløb
- At styrke kommunikationen på tværs af sektorer og forvaltningsområder, så ingen falder mellem to stole, og så vi kan spille hinanden gode
- Sammentænkning af eksisterende tiltag, så det bliver endnu bedre for borgerne
- Styrket koordinering mellem somatik og psykiatri på børne- og ungeområdet i hospitalsregi, så familierne oplever større sammenhæng
- På forsøgsbasis at åbne for, at borgerne kan benytte tilbud af kommunerne på forebyggelsesområdet - i første omgang i forhold til "Cool Kids" og "Lær At Tackle" -kurser.

Eksempler på indsatser:

- Ungerådgivning, hvor unge kan få rådgivning og vejledning
- Samarbejdsprojekter, herunder SATS-puljeprojekter på børne- og ungeområdet i forhold til forløbsbeskrivelser samt Tværfagligt Udgående Team
- Sund Start for forældre med fødselsreaktion i Rebild Kommune
- Brug af internetplatformen Boblberg i Vesthimmerlands Kommune
- Nature Rangers i Vesthimmerlands Kommune - et uddannelses tilbud/ fritidsjob i naturen, der stiller skarpt på unges sociale trivsel
- Forebyggelse af ensomhed blandt ældre i Mariagerfjord Kommune
- Tilgængelighedsanalyse vedr. børn og unge med psykiske vanskeligheder i Nordjylland med formålet at sikre, at den rette indsats iværksættes rettidigt og til rette borger/patient

Pejlemærke 5: Mindre rygning vil give flere gode leveår

I Klynge Syd er pejlemærke 5 behandlet som det første på den politiske dagsorden. Der er enighed om, at klyngen er langt inden for området, og fokus er at fortsætte de mange gode indsatser.

F.eks. arbejdes der i alle tre kommuner med følgende indsatser:

- Røgfri arbejdstid
- Røgfri skoletid
- Fælles storrygerprojekt, der delvis er overgået til drift
- Rygestopforløb, både hold og individuelle
- Tilskud til substitution til udvalgte målgrupper

På hospitalerne arbejdes der med følgende indsatser:

- Røgfrit hospital for patienter, pårørende og personale
- Screening for rygevaner
- Henvisning til rygestoptilbud med udgangspunkt i VBA-metoden (Very Brief Advice)

Eksempler på indsatser:

- **Røgfri Psykiatri – et samarbejdsprojekt mellem Rebild Kommune og Psykiatrien**
- **Tilbud om hjemmebesøg, coach-samtaler og virksomhedsforløb i Maria-gerfjord Kommune**
- **Særligt tilrettelagt rygestopforløb til f.eks. borgere med psykiske lidelser samt kompetenceudvikling af frontpersonale ift. VBA-metoden i Vesthimmerlands Kommune**

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder

VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

Mariagerfjord
Kommune

Rebild
KOMMUNE

PRAKTISERENDE
LÆGERS
ORGANISATION

